

Konst: Ansikten av Annica

I mitten av 90-talet etablerade sig en stark generation kvinnliga konstnärer i Sverige, för första gången på någorlunda lika villkor som männen.

Många av dem hette, lustigt nog, Annika.

Annica Karlsson Rixon (född 1962) är en av dem - och samtidigt deras gemensamma hovfotograf och levnadstecknare. Redan 1994

började hon plåta kvinnliga kollegor i kompositioner hämtade ur nordiskt måleri från förra sekelskiftet: ett kaxigt sätt att skriva in sin generation (och sitt kön) i konsthistorien.

Men mest känd är nog porträttsviten *Annika vid havet*, som

premiärvisades på Norrköpings konstmuseum vintern 2001. Sju

konstnärskonstnär-Annikor i frontala, lätt heroiska poser med dramatiska havsvyer bakom ryggen: ett feministiskt statement i storformat, klart som en knuten näve.

FAKTA/

ANNICA KARLSSON
RIXON | Today Tomorrow
Forever | Norrköpings
konstmuseum | Till den 21
maj.

När Rixon nu återvänder till samma museum för sin "mitt-i-karriären"-retrospektiv blir det en bekräftelse på vunna slag - men också en öppning mot något mer provande, ambivalent. Mest utrymme i utställningen ägnas projektet *Truckers and others*, som här presenteras i full skala för första gången. Det är porrigt och lite corny - men i grund och botten en bagatell. Några postmodernistiska lärostycken från tidigt 90-tal får också plats, liksom någon enstaka bild från den suveräna, självbiografiska sviten *Proper Distance 2* (varför inte mer?!).

Men det är Annikorna som är den röda tråden.

Med dem, och tidigare vänporträtt, eftersträvade Rixon samma sak som Skagenmålarna med sitt kamratmåleri 100 år tidigare: att inåt stärka vänskaper och nätverk, utåt försäkra sig om en plats i offentligheten och i bästa fall konsthistorien. Prosaiska ambitioner, som i Rixons fall får moralisk legitimitet av kvinnosaken.

Men när de här bilderna nu hamnat i såväl konstböcker som viktiga samlingar har de också gjort sitt. Åt publiken lämnade de aldrig mycket utrymme (vår funktion var att bekräfta dem, inte tvärtom).

Därför är det så roligt att se uppföljarna, i Norrköping.

Annikorna är kvar, tillsammans med några nya vänner. Ändå är porträtten i *Private Premises* (2003-06) helt annorlunda. I stället för dramatisk natur omges de porträtterade nu av sina egna, naturliga omgivningar: i vardagsrum och ateljéer, med husdjur och små barn. Klara färger har ersatts av sober gråskala.

Något bohemi är det inte frågan om i de här konstnärshemmen, tvärtom. Annika Eriksson poserar svartklädd i en kritvit sekelskiftesvåning med matchade vit katt i famnen. Annika Öhrner myser med familjen i Lidingö villans vackra vardagsrum.

Detta är yrkeskvinnor tryggt införlivade i det kulturella etablissemangen, eller på mycket god väg. Och det var väl dit de skulle. Men vad händer nu?

Den frågan hänger som ett regnmoln över *Resonance* (2005-06), ett videoverk baserat på timtals filmade intervjuer med vännerna. Återigen ser vi dem i deras hem- och arbetsmiljöer, varvat med exteriörer från de städer (New York, Berlin, Köpenhamn) dit liv och arbete fört dem. Ljudspåret domineras av en tystnad som då och då bryts av korta fraser ur samtalen.

Resonance vibrerar av melankoli - en framgångens och medelålderns melankoli som gör det till ett både modernare och mångtydigare verk än sekelskiftets segervissa Annikor. Där Rixon förut idealiserade och solidariserade sig vågar hon nu vara eftersinnande, kanske rentav kritisk. Inte ens när Maria Lind utbrister "det finns ingenting så behagligt som status quo" går det att tolka entydigt, som kritik av en yttre fiende.

Här händer någonting. Och jag vill gärna se fortsättningen.

Av **MÄRTEN ARNDTZÉN**

kulturen@expressen.se

Publicerad:

2006-04-07 14:32

Kort URL till denna sida: <http://expressen.se/index.jsp?a=561043>